No. 30. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20, en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel, bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 4 FEBRUARIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Zijne Majesteit heeft goedgevonden bij besluit van den 2den Februarij jl., n°. 68, aan den heer *E. de Kanter*, hoofdcommies bij het Departement van Marine, te vergunnen het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Leopoldsorde, hem door Zijne Majesteit den Koning der Belgen geschonken.

Bij besluit van 27 Januarij 1860, n°. 66, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan den heer *H. H. van der Sande*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als lid der te Dordrecht gevestigde commissie voor de vaart op den Rhijn;

2°. tot lid van gemelde commissie te benoemen den heer *J. S. J. Vrisendorp*.

Bij Koninklijk besluit van 31 Januarij 1860, n°. [illegible], is benoemd tot ontvanger der directe [illegible] te Ballum en [illegible] der 1ste klasse [illegible]

[illegible] VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

[illegible] van Binnenlandsche Zaken, overwegende dat, ten gevolge van het niet-aannemen door den heer mr. P. A. Sander van zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het hoofdkiesdistrict Dordrecht eene nieuwe verkiezing moet plaats hebben, heeft bij beschikking van 3 Februarij bepaald:

1°. dat de bedoelde verkiezing in het hoofdkiesdistrict Dordrecht zal geschieden op Maandag den 13den Februarij aanstaande; en

2°. dat, zoo eene herstemming noodig is, deze zal plaats hebben op Dingsdag den 28sten Februarij aanstaande.

RIJKSTELEGRAAF.

Blijkens mededeelingen van onderscheidene telegraafbesturen zijn de onderstaande telegraafkantoren geopend en op de volgende voorwaarden per enkel berigt bereikbaar gesteld:

in Pruissen:

te *Emmerich*, tegen 0.70 gl. voor Arnhem, Culenburg, Deventer, Hengelo, 's Hertogenbosch, het Loo, Nijmegen, Roermond, Utrecht, Tiel, Venlo, Zutphen en Zwolle, 2.10 gl. voor Middelburg en Vlissingen en 1.40 gl. voor de overige Nederlandsche kantoren;

te *Graudenz*, tegen 4.90 gl. voor Bergen op Zoom, Goes, Middelburg, [illegible] en Vlissingen en 4.20 gl. voor de overige Nederlandsche kantoren;

te *Wittenberg*, tegen 3.50 gl. voor Amsterdam, Bergen op Zoom, Breda, Dordrecht, Goes, Gorinchem, Gouda, 's Gravenhage, Haarlem, Leiden, Middelburg, Neuzen, Purmerende, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, Scheveningen, Vlissingen, Vlaardingen, Wormerveer en Zaandam, 2.10 gl. voor Arnhem en 2.80 gl. voor de overige Nederlandsche kantoren;

in Frankrijk:

te *Commentry* met prijzen als naar Argenton:

te *le Croisic* en *Royan* met prijzen als naar Bordeaux;

te *Fontenay-le-Comte* met prijzen als naar Bénévent;

in het Koningrijk Napels:

te **Licata** tegen de gewone voorwaarden en prijzen;

in Moldavie:

te Bolgrad met prijzen als naar Galatz;

in Wallachije:

te **Caracal** met prijzen als naar **Slatina**;

De [illegible]lijn tusschen Orsowa en Bucharest is thans geheel voltooid, [illegible] nieuwe weg voor het verkeer met de gezamenlijke Wal[illegible] over het grenspunt bij Vercsorowa is geopend.

Dien[illegible]gevolge worden voor een aantal Nederlandsche kantoren, namelijk [illegible], Bergen op Zoom, Breda, Dordrecht, Enkhuizen, Goes, [illegible] Gouda, 's Gravenhage, Haarlem, Harlingen, Hoorn, Lemmer, [illegible] Middelburg, Neuzen, Purmerende, Roosendaal, Rotterdam, [illegible], Schiedam, Sneek, Vlaardingen, Vlissingen, Wormerveer en [illegible] de kosten van overseinen naar Cunpolung, Pitexti en **Slatina** over [illegible] grenspunt, tegen verminderde prijzen overgebragt en de bestaande [illegible] van een enkel berigt daarheen, van 7.70 gl. op 7.00 gl. gebragt.

Te **Kragujevacz**, [illegible] en **Semendrix** in Servie is nachtdienst ingevoerd.

Langs den Werra-spoorweg zijn onderscheidene spoorwegdiensttelegraafkantoren geopend en tegen de onderstaande prijzen en voorwaarden over Eisenach bereikbaar gesteld. De nieuwe bepalingen, binnen het gebied der D. O. telegraafvereeniging geldig, zijn ook voor het verkeer met die kantoren van kracht.

De berigten mogen echter niet meer dan 50 woorden bevatten, moeten in het Duitsch zijn gesteld en van het dienstbijvoegsel zijn voorzien » von Eisenach telegraphisch."

Van Eisenach naar	Prijs van een berigt van 1-20 woorden.	Van Eisenach naar	Prijs van een berigt van 1-20 woorden.
	gl.		gl.
Ebersdorf		Grimmenthal . . .	
Eisfeld		Immelborn	
Hildburghausen . . .		Markuhl	
Lichtenfels		Salzungen	0.70
Neustadt	1.40	Walldorf	
Niederfullbach . . .		Wasungen	
Oeslau		Wernhausen	
Sonneberg			
Themar			

Te Sersheim in Wurttemberg is op de bestaande voorwaarden een spoorwegdiensttelegraafkantoor geopend; als overgangskantoren zijn Bruchsal, Heilbronn en Ludwigsburg aangewezen.

In Saksen zijn mede spoorwegdiensttelegraafkantoren op de gewone voorwaarden geopend, namelijk:

te	over	te	over
Kieritzsch		Aue	
Herlasgrün		St. Egidien	Zwickau.
Meklhèuer	Altenburg.	Oberlichtenau . . .	
Reuth		Ostran	Riesa.
Wiesenburg		Strauchitz	
Stein	Zwickau.		

De nieuwe bepalingen van het Brusseler verdrag zijn thans ook op het verkeer met Parma, Modena, Toskane en de Legatien, over het Oostenrijksch-Sardinische grenspunt bij Mantua van toepassing. Dientengevolge ontstaat naar bovengemelde Staten voor onderscheidene Nederlandsche kantoren een goedkoopere verzendingsweg, en komen de kosten van een enkel berigt »via Mantua" te staan:

NAAR	Van Maastricht, Roermond en Venlo.	Van de overige Nederlandsche kantoren.
naar alle kantoren in Parma op	[illegible] gl.	5.60 gl.
naar alle kantoren in Modena op . . .	[illegible] »	6.30 »
naar alle kantoren in Toskane op . . .	7.00 »	7.70 »
naar Bologna, Cesena, Faenza, Ferrara, Forli, Imola, Pontelagoscaro, Ravenna en Rimini in de Legatien op . . .	5.60 »	6.30 »

Van deze laatste kantoren zijn Cesena, Imola en Pontelagoscaro onlangs geopend.

De nieuwe bepalingen voor Denemarken zijn thans mede op den doorvoer naar Zweden en Noorwegen van kracht. De afstand van Hamburg tot Helsingborg bedraagt 4 kringen.

Met wijziging in zoo verre van de aankondiging van den 30sten December jl. is mede te deelen dat de kosten van overseinen naar Tergovist

in Wallachije over het grenspunt bij Ober Tömös gelijk zijn aan die voor Plojeschti en niet aan die voor Bucharest.

's Gravenhage, den 2den Februarij 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Het *Journal de Bruxelles*, het hoofdorgaan der katholijke geestelijkheid van Belgie, hetwelk goed onderrigt kan zijn omtrent hetgeen te Rome gedaan en gedacht wordt, deelt in zijn nommer van gisteren eenen brief van zijnen Romeinschen correspondent mede, gedagteekend te Rome den 24sten Januarij jl., waarin onder anderen het volgende voorkomt: „Het pauselijke gouvernement heeft de noodige voorzorgmaatregelen genomen voor het geval dat het Fransche garnizoen van hier verwijderd wierd. In de omstreken van Rome is eene gewapende magt van omstreeks vijf duizend man gelegerd; twaalf duizend man reguliere troepen, alsmede de zoo genaamde reserve-regementen, wier sterkte ook op omstreeks twaalf duizend man kan worden begroot, zouden in de Marken en Umbrie de orde handhaven.

„Zoo men aan de verzekeringen van de Sardinische leiders der revolutionaire beweging geloof moet hechten, zal de inlijving van Midden-Italie bij Sardinie in het begin der aanstaande maand Februarij plaats hebben, en zouden terstond daarna de Marken en Umbrie met geweld aan het gezag van den Heiligen Vader onttrokken worden. Het gouvernement van Koning Victor Emanuel zou jegens Rome den schijn van gematigdheid aannemen. Garibaldi zou zijne betrekking tot het Sardinische leger tijdelijk afbreken, aan het hoofd van eenige avonturiers op de stad Rome aanrukken en alzoo het laatste bedrijf van het tooneelstuk der Italiaansche eenheid spelen. Dat Napels zich reeds door de kuiperijen der handlangers van Sardinie zou hebben laten overhalen, spreekt van zelf, als men geloof hecht aan hetgeen van die zijde uitgestrooid wordt.

„Wij kunnen echter van den Koning van Napels eene handeling van tegengestelde strekking mededeelen. Sedert twee of drie jaren was het in Napels verboden, het tijdschrift *la Civilta Cattolica*, hetwelk te Rome door eenige uitstekende leden van de orde van Jezus geschreven wordt, daar te lande in te voeren en te verspreiden. Dat verbod is thans opgeheven; een nieuw blijk van de onpartijdigheid van den jeugdigen Koning en van de vrijheid welke men in zijn rijk geniet om het goede te doen. Trouwens een ieder begreep dat, zoo de boekhandelaren regt hebben om de werken der slechtste schrijvers van Frankrijk te verkoopen, het gouvernement het tegengif niet mogt weren maar den invoer van goede boeken behoorde vrij te laten."

— De Parijsche correspondent van de Londensche *Morning Post*, wiens berigten eenig gezag hebben, zegt in een door dat blad eergisteren medegedeeld schrijven: „Het schijnt als of ik nooit met het tegenspreken van valsche geruchten gedaan zal hebben. Het is niet waar, dat Sardinie op het punt is om troepen in den Kerkelijken Staat te zenden. Het is niet waar, dat Napels den Paus met een leger te hulp komt. Het is niet waar, dat Oostenrijk voornemens is den oorlog wederom aan te vangen. Het is niet waar, dat Frankrijk troepen naar Italie zendt."

— Reeds is gemeld dat dezer dagen te Rome een kleine volksoploop onder het geschreeuw van *Frankrijk boven! Leve Italie's onafhankelijkheid! Weg met de priesters!* heeft plaats gehad. Een ministerieel dagblad van Parijs, *le Pays*, deelt een schrijven uit Rome van zijnen correspondent mede, welke zich omtrent dat voorval aldus uitlaat: „Het is de eerste uitbarsting van de ongemeene opgewondenheid, die onder de geringste klassen der Romeinsche bevolking heerscht. Door de verstandige lieden van liberale denkwijze hebben met innig leedwezen dat onverwachte tooneel bijgewoond. Demonstratien van dien aard zijn eer nadeelig dan nuttig, want zij verschaffen aan de andere partijen wapenen waarmede aan de zaak der liberale begrippen ernstig nadeel kan worden toegebragt.

„Het is mij dan ook een genoegen te kunnen mededeelen dat de hoofden der constitutionele partij, die hervormingen verlangt maar zonder beroeringen, geweigerd hebben hunne goedkeuring aan die ontijdige demonstratie te hechten. Zij is dus niet door de eigenlijke leiders der vrijzinnige partij, maar door lieden van minder invloed bewerkt. De generaal Goyon, de bevelhebber van het Fransche garnizoen, droeg geene kennis van den volksoploop, welke zou plaats hebben; hij heeft nu zeer strenge bevelen uitgevaardigd om te beletten dat iets dergelijks weder voorvalle."

— Volgens berigt uit Turyn zal er een bijzonder minister voor de marine worden benoemd. Het bestuur daarover, hetwelk tot nog toe met het bestuur der landmagt verbonden was, is daarvan thans, op verzoek van den nieuwen minister van oorlog, afgescheiden en voorloopig aan den heer Cavour opgedragen.

Verder wordt gemeld, dat het Sardinische gouvernement thans ook bezig is zijne marine op eenen goeden voet te brengen, zijnde er bevel gegeven tot bespoediging der wapening van vier oorlogsschepen, waaronder de *Euridice*, welke vroeger voor eene expeditie naar de Chinesche wateren bestemd was, doch thans beschikbaar zal blijven om in de nabijheid dienst te kunnen doen. Deze vaartuigen zullen met eenige andere, welke reeds gewapend zijn en thans hersteld worden, eene flotille van aanzienlijke sterkte uitmaken.

— Hier en daar wil men in de zaak der Romagne eenen strijd tusschen de Katholijke Kerk en het Protestantismus zien. Zoo zegt de *Ami de la Religion*, na *l'Univers* het voornaamste onder de katholijke bladen van Frankrijk, in zijn jongste nommer:

„Wij moeten wederom met nadruk wijzen op de bemoeijingen der protestantsche propaganda, welke zich in de Italiaansche beroeringen mengt met de vaste overtuiging dat zij daarvan partij ter bevordering harer zaak zal kunnen trekken. Bij den aanvang der oneenigheden, welke thans alle christelijke gemoederen met smart vervullen, droegen de bemoeijingen der protestanten in de onderscheiden deelen van Midden-Italie niet de minste vrucht; het oude geloof der Italianen bood aan den revolutionairen zuurdeesem wederstand, en de beweging der gemoederen bepaalde zich toen hoofdzakelijk tot het politieke terrein. Maar nu is het geheel anders. Er is nog geen jaar sedert het begin van den Italiaanschen oorlog verloopen, en reeds vindt het protestantismus in Italie het terrein minder moeijelijk te bearbeiden. De regering van Toscana beval eerst de scholen, waarin de verspreiders van anti-katholijke begrippen werkzaam waren, te sluiten, maar sedert heeft zij de uitvoering van dat verbod geschorst. De uitvallen tegen de kerk, welke men, nog maar weinige maanden geleden, in de Italiaansche burgermaatschappij niet zou hebben geduld, vinden thans in Toscana en de hertogdommen ingang of althans inschikkelijke hoorders in vele kringen.

„De invloed van Engeland begint zich openlijk als protestantsche invloed te doen gelden. Er zijn Engelsche of Amerikaansche geestelijken, welke openlijke voorlezingen houden, waarin de grondslagen van alle geopenbaarde godsdienst omver geworpen worden. Te Lucca, welke stad niet voor eene van de roerigste doorgaat, worden de inwoners door uitloving van geld naar de evangelische scholen gelokt, een gebruik waarmede men in andere landen maar al te gemeenzaam is, doch hetwelk in Italie tot nog toe niet bekend was."

Hiermede vergelijke men de volgende gezegden van de Londensche *Morning Post* van jl. Dingsdag, voorkomende in een hoofdartikel van dat protestantsch-gezind orgaan over 's Pausen rondgaand schrijven van 19 Januarij jl.

„De openbaarmaking van den pauselijken brief heeft aanleiding tot de vernietiging van *l'Univers* gegeven. Het was in de daad het streven van dat dagblad, in Frankrijk zijne partij aan het gezag van 's lands regering te onttrekken, een rijk in het rijk te vormen. Maar de geest, welke in den brief doorstraalt, zou tot de vernietiging van grootere dingen dan een ultramontaansch dagblad kunnen leiden. Wij weten niet, wie bestemd is om in Frankrijk of in het hedendaagsche Italie de rol van Luther of Calvyn te vervullen; nog minder weten wij, voor wien de roem is weggelegd van Italie protestantsch te maken; doch het eerste wat voor het welslagen der pogingen van dien man vereischt wordt, te weten dat Italie anti-pausgezind worde, dat schijnt door de gezamenlijke pogingen van Paus Pius IX en van kardinaal Antonelli te zullen worden bewerkt."

Dat het ook aan de zijde der protestanten niet aan verdenkingen en aantijgingen ontbreekt, kan onder anderen blijken uit een artikel van *the Record*, een Engelsch blad hetwelk de verdediging van protestantsche belangen tot taak heeft. Het zegt:

„Volgens een gerucht, hetwelk in doorgaans goed onderrigte kringen ingang vindt, maar waaraan het ons evenwel moeijelijk valt geloof te hechten, zouden er thans, en niet zonder kans van te slagen, van den kant der ultramontanen pogingen worden gedaan om het ministerie Palmerston omver te werpen. Klaarblijkelijk en ontegenzeggelijk is het, dat de Jesuiten sedert lang werkzaam zijn om het bondgenootschap tusschen Engeland en Frankrijk los te maken en te vernietigen met het doel om het pausdom staande te houden. Al de magt en al de invloed van die sluwe en onvermoeide duisterlingen is thans aan alle hoven van Europa werkzaam met grooter inspanning dan ooit vroeger het geval is geweest.

„De generaal van de Jesuitenorde beseft, even als alle andere leiders der pauselijke staatkunde, den gewigtigen aard der krisis; ook begrijpt hij, hoe ontzettend veel er, bij den tegenwoordigen stand der Engelsche staatspartijen, in het Huis der Gemeenten door eene ligt te tellen maar naauw aaneengesloten schare kan worden uitgewerkt, wanneer het om eene coalitie tot omverwerping van het gouvernement of tot verijdeling van deszelfs plannen te doen is.

„Bij de laatstelijk tot vernieuwing van het Lagerhuis gehouden verkiezingen hebben de Jesuiten al hunnen invloed doen gelden en daarbij hadden zij het oog uitsluitend op de Italiaansche aangelegenheden."

ENGELAND.

Het Lagerhuis heeft in zijne zitting van jl. Dingsdag, op voorstel van een zijner leden en met goedvinden van de regering, besloten wederom, even als ten vorigen jare, eene commissie uit zijn midden te belasten met een onderzoek omtrent den toestand der Engelsche handelsscheepvaart en reederijen en omtrent de grieven waarover van hare zijde geklaagd wordt. Bij de over dit voorstel gevoerde discussie werd door deskundigen beweerd, en door niemand ontkend, dat in Engeland de bloei van de reederijen en van de daarmede verbonden bedrijven in de laatste jaren verminderd was. Over de oorzaken daarvan bestond er minder eenstemmigheid; de heer Lindsay, zelf een groot reeder, en anderen schreven het vooral toe aan twee omstandigheden, namelijk dat de handelsscheepvaart in Engeland nog gedrukt werd door verscheiden plaatselijke bezwaren en bijzondere lasten, welke billijkheidshalve hadden behooren te worden opgeheven, toen haar met de opheffing der scheepvaartwetgeving de zoo lang genoten bescherming tegen de mededinging der buitenlanders onttrokken werd, en ten tweede dat de gelijkstelling der buitenlandsche vlaggen met de Britsche door de andere staten niet in zulk eene mate, als bij de opheffing der scheepvaartwetten in Engeland verwacht werd, met wederkeerige vrijgevigheid was beantwoord. Daarbij werd aan alle zijden erkend dat er aan wederinvoering der scheepvaartwetgeving of aan andere maatregelen tot bescherming der Britsche handelsvlag tegen de mededinging van het buitenland thans niet meer te denken viel. Er waren evenwel leden welke meenden dat er maatregelen zouden kunnen en dienen genomen te worden om andere staten tot wederkeerige vrijgevigheid jegens de Engelsche vlag te dringen.

De heer Milner Gibson, de voorzitter van het bestuur voor de handelszaken, namens de regering zijne goedkeuring aan de voorgestelde enquête hechtende, zeide de hoop te koesteren dat de kwijning der Britsche reederijen slechts tijdelijk zou zijn, daar de hoeveelheid Britsche scheepsruimte, welke voor den Britschen en den buitenlandschen handel gebezigd werd, jaarlijks toenam. Hij voegde er bij, dat die kwijning zich niet tot de Engelsche reederijen bepaalde maar ook in de Vereenigde Staten opgemerkt werd, en dat zij denkelijk toe te schrijven was aan algemeene oorzaken welke buiten het bereik der wetgevende magt gelegen waren.

— Eenigen tijd geleden is in Spanje zekere Martin Escalante, een onderdaan van Engeland, tot negen jaren gevangenisstraf veroordeeld wegens pogingen om Spaansche bijbelvertalingen in Spanje te verspreiden. Daaromtrent in de zitting van het Lagerhuis van jl. Dingsdag ondervraagd zijnde, zeide lord John Russell reden te hebben om te hopen dat die persoon ten gevolge der bemoeijingen van Harer Majesteits gezant spoedig uit de gevangenis ontslagen en op vrije voeten gesteld zou worden. Hij gaf te kennen dat zijne veroordeeling niets anders dan eene toepassing der Spaansche strafwet was, en vond daarop niets aan te merken, dan dat hij eerst na zeven maanden opsluiting voor den regter was gebragt.

FRANKRIJK.

Wederom heeft het Fransche gouvernement eenen krachtigen maatregel jegens een van de organen der katholijke partij genomen; het blad *le Correspondant* heeft eene tweede waarschuwing ontvangen, wegens artikelen over de Italiaansche aangelegenheid, welke het gouvernement lasterlijk en opruijend acht.

NASCHRIFT.

PARIJS, 3 Februarij. De *Constitutionnel* van heden behelst eenen herderlijken brief, die in 1810 door den toenmaligen bisschop van Orleans aan zijne geestelijkheid was uitgevaardigd. Die praelaat, die hofprediker van Lodewijk XVI geweest was en in 1791 wegens zijne weigering om den eed op de constitutie af te leggen aan vervolgingen had blootgestaan, betoogde daarin dat het wereldlijk gezag van den Paus geenszins een noodzakelijk vereischte was, en deed zich daarbij kennen als een ijverig verdediger van de vrijheden der Gallicaansche kerk.

In de gisteren avond verschenen *Patrie* vindt men een artikel, waarin gezegd wordt dat de Piemontesche overheden allerwege de bewegingen dergenen, die tegen de afscheiding van Savoye zijn, ondersteunen, en daarentegen de pogingen van hen, die de vereeniging met Frankrijk wenschen, tegengaan. Het ministeriele blad drukt de hoop uit, dat bevelen uit Taryn daaraan een einde zullen maken, want de bevolking van Savoye heeft hetzelfde regt als die van het overige Italie, om haar gevoelen met volkomen vrijheid en onafhankelijkheid te uiten. Frankrijk heeft die manifestatien niet uitgelokt; zij zijn het gevolg van de sedert eeuwen bij de bevolking van Savoye bestaande gevoelens, welke in den laatsten tijd zoo eenstemmig en met zoo veel warmte door die bevolking geuit zijn, dat zulks de aandacht van geheel Europa trekt. De wenschen der bevolking zijn zoo sterk dat zij in weerwil van alle hinderpalen en tegenwerking geopenbaard worden, en Frankrijk heeft dus het regt om te vorderen dat er een eind kome aan eenen onverdragelijken en met het beginsel van gelijk regt voor allen onvereenigbaren staat van zaken; dan zal het blijken dat het ware verlangen en de wezenlijke wenschen van de bevolking van Savoye en Nizza voor eene aansluiting aan Frankrijk zijn.

LONDEN, 3 Februarij. Volgens de *Morning Post* van heden wordt het verbond tusschen Engeland en Frankrijk van dag tot dag inniger, en zijn de beide regeringen thans formeel overeengekomen geene tusschenkomst in Italie te dulden, maar aan de bevolking van Italie vrijheid te verzekeren om zelve hare zaken te regelen. Dien ten gevolge zijn, volgens de *Post*, nieuwe verkiezingen van volksvertegenwoordigers in Midden-Italie verordend, zullende de daaruit voortkomende vergaderingen de bevoegdheid hebben om de vereeniging van haar land met Sardinie vast te stellen.

Verder zullen, naar de verzekering van de *Post*, de Fransche troepen weldra Rome en gansch Italie ontruimen, en daarop pogingen gedaan worden om van Oostenrijk hervormingen voor Venetie te verwerven. De tegenstand van de Pauselijke, van de Napelsche en van de Venetiaansche regering, zegt de *Post*, zullen het Italiaansche vraagstuk nog in omvang doen toenemen; maar de leus van Engelands staatkunde blijft: Italie vrij! geene tusschenkomst van het buitenland!

De *Morning Post* deelt eene depêche van haren Parijschen correspondent mede, meldende dat de sterkte der Fransche landmagt zal worden verminderd.

De *Times* berigt dat de heer Cowper, ter vervanging van wijlen den heer Fitzroy, tot minister voor de lands gebouwen en domeinen benoemd zal worden.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft lord John Russell eene nadere vraag van den heer Disraeli betrekkelijk het gerucht van Savoye's vereeniging met Frankrijk beantwoord. De bescheiden betreffende die zaak over te leggen was nog niet raadzaam, zeide de minister. In het begin der maand Julij ll. had lord Cowley, Harer Majesteits gezant te Parijs, een onderhoud over die zaak met den heer Walewski, Frankrijks minister van buitenlandsche zaken, gehad; deze had aanvankelijk geen duidelijk antwoord gegeven; maar op lord Cowley's aanzoek om nadere ophelderingen werd door den heer Walewski verklaard dat de vereeniging van Savoye en Nizza met Frankrijk niet door Keizer Napoleon beoogd werd. Hierop was eene depêche naar Parijs gezonden, waarin de tevredenheid van Harer Majesteits gouvernement over die verklaring betuigd werd.

Berigten uit Calcutta van den 10den Januarij jl. melden dat negen regementen Britsche infanterie, een regement ruiterij en acht regementen inlandsch krijgsvolk onder bevel der generaals Hope Grant en Napier naar China zouden worden gezonden.

ROME, 28 Januarij. De rondgaande brief van den Paus van den 19den dezer is eerst gisteren aan de kardinalen medegedeeld.

Het gerucht van de terugroeping van het Fransche garnizoen is ongegrond. Er is geen enkele maatregel genomen voor de ontruiming, welke de zege der liberale partij zou ten gevolge hebben.

De Paus zal Rome niet verlaten daar hij de rust der stad niet in gevaar wil brengen.

Er is eene hoeveelheid dolken heimelijk te Rome ingevoerd.

De aanhang van Mazzini is ijverig in de weer.

De stad wordt des nachts door talrijke patrouilles van het Fransche garnizoen doorkruist.

De bevelhebber van dat garnizoen, de generaal Goyon, heeft maatregelen genomen om openbare demonstratien te beletten.

[illegible], een van de leiders der ultraliberale partij in Piemont, is te Rome gekomen maar door de overheid uit het land gezet.

De Paus heeft de openbare wandelplaats op den Pincio bezocht en eene wijk [illegible] doorwandeld. Eene talooze volksmenigte bevond zich op zijnen weg.

De overheid laat op het Forum werken uitvoeren, ten einde aan de behoeftigen arbeid te geven. Ook bestaat er plan om betere woningen voor de geringe volksklasse te bouwen.

De handel ligt geheel ter neder; de anders in Rome zoo talrijke vreemdelingen blijven weg; er hebben vele bankroeten plaats. De municipaliteit houdt zich bezig met nieuwe verkiezingen.

De delegaat van Perugia, die sedert den opstand van daar naar Foligno geweken was, keert naar Perugia terug, maar zal er den staat van beleg handhaven. Uit Perugia is een adres aan Keizer Napoleon gezonden, hetwelk 600 onderteekeningen telt, waaronder die van een aantal hoog aanzienlijke personen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'SGRAVENHAGE, *den 3den Februarij* 1860.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen geopend over het wets-ontwerp tot goedkeuring van artikelen der concessien voor den aanleg en de exploitatie van de Noorder- en Zuiderspoorwegen.

Alvorens daartoe over te gaan heeft de Kamer aangehoord het verslag der Commissie voor de verzoekschriften op een aantal adressen tot dat wets-ontwerp betrekkelijk.

De beraadslagingen daarop geopend zijnde voerde de heer van Swinderen de eerste het woord. Hij geloofde dat, te oordeelen naar de onderscheidene adressen en hieromtrent uitgegeven brochures, en naar de gewisselde stukken, de strijd warm zou zijn. Bij den laatsten warmen strijd over de tariefsherziening had hij zich aan de zijde der Regering geplaatst, omdat het daarbij aangenomen beginsel was: regt voor allen; hopende hij dat op hetzelfde beginsel steunende een nieuw ontwerp mogt voorgedragen worden. In deze aangelegenheid meende hij dat het door de Regering ingenomen standpunt niet zoo zuiver was, en zij zich welligt had laten leiden door de gedachte van „verdeel en heersch" eene leuze die geene gewenschte gevolgen zou kunnen hebben. Daarom betreurde hij dat de Minister van Binnenlandsche Zaken in deze zaak geen anderen weg had ingeslagen, die tot minder moeijelijkheden zou hebben aanleiding gegeven.

Dit een en ander vooropgezet hebbende behandelde hij drie punten, de uitvoerbaarheid van het plan, de finantiele zijde daarvan en de voorgestelde rigtingen. Wat het eerste punt betrof, zoo geloofde hij dat bij aanneming der wet de noodige gelden voor de uitvoering zouden gevonden kunnen worden. Minder gerust was hij omtrent de meening dat de voorgestelde werken binnen den bepaalden tijd zouden daar te stellen zijn. De mogelijkheid daarvan was reeds door voorgangers van den Minister van Binnenlandsche Zaken betwijfeld. Wat hem betrof hij deelde in dien twijfel, vooral in aanmerking genomen de omstandigheid dat ook behalve deze wegen nog vele andere openbare werken zouden moeten worden uitgevoerd, als de kanalisatie van Holland op zijn smalst, de andere wegen waarvoor concessie was aangevraagd, en vele andere waterstaatswerken van provincialen en gemeentelijken aard, die vele kosten na zich zouden slepen; waarop men wel moest letten vooral met opzigt tot de behoefte aan handen tot uitvoering van een en ander, en de daaruit te verwachten rijzing van arbeidsloonen, welke laatste bijzonderheid zou kunnen leiden tot mis rekening in de geraamde uitgaven. Vreemdelingen hierbij te bezigen, zou, meende hij, om meer dan eene reden, niet wenschelijk zijn.

Wat betrof de finantiele zijde der zaak, deze bragt hij in verband met vroegere door de Regering gedane beloften van herziening van het belastingstelsel en opheffing van voor de nijverheid drukkende wetten, waarvan de uitvoering door deze ontwerpen tot zijn leedwezen uitgesteld zoude worden. Liever had hij hierbij een omgekeerden weg bewandeld gezien, en de baten op de begrooting van uitgaven voor ondersteuning van deze werken aangewezen. Tegen het verleenen van subsidien voor den aanleg van spoorwegen in het algemeen was hij niet gestemd, maar wel tegen de wijze waarop dit nu was voorgedragen. Eene rentegarantie voor den tijd van 50 jaren vooral kwam hem veel te drukkend voor, zijnde hij van oordeel dat die voor hoogstens 15 of 20 jaren had behooren vastgesteld te worden.

Ten aanzien van het derde punt, de rigtingen, had hij een aantal bezwaren. De rigtingen waren, zijns inziens, niet regelmatig: provincien waren te zeer bevoordeeld, andere in mindere mate, enkele geheel vergeten. Met betrekking tot de zuiderlijn geloofde hij dat daarbij de locale belangen te veel op den voorgrond waren gesteld, en zulks ten nadeele van andere streken. De behandeling der quaestie van de rivierovergangen liet hij aan anderen over; nopens de brug over den Moerdijk merkte hij alleen op, dat, wilde men den Zeeuwschen weg, zoodanige overbrugging niet te vermijden zou zijn. De zuiderlijn kwam hem voorts voor aldus te zijn ontworpen dat Belgie en Frankrijk den kortsten weg door Nederland naar Noord-Duitschland zouden erlangen, wenschende hij liever dat de ingezetenen zelve door goede rigtingen in de eerste plaats bevoordeeld zouden worden.

De noorderlijn, deed hij opmerken, was nagenoeg algemeen afgekeurd; die lijn achtte hij als met opzet bedorven. Hierbij trad hij in eenige beschouwingen over den afstand van sommige plaatsen onderling en van het buitenland, die minder groot zou geweest zijn indien men een anderen weg gekozen had. Vooral toonde hij dit aan met opzigt tot Groningen en Hannover, welker verbinding hij niet verwachtte, en van Harlingen en Rheine, op andere wijze ruim honderd twintig mijlen digter bijeen te brengen dan door de Regering was voorgesteld. Met het oog op de toekomst mogt hij zich niet gerust stellen met de verzekeringen omtrent aanstaande aansluiting.

Het spoorwegplan beoordeelende, gelijk het nu bij de Kamer aanhangig was, geloofde hij dit niet te zullen strekken tot bevordering van het internationaal en binnenlandsch verkeer. Uit vele adressen was op te maken, dat een aantal ingezetenen zich met dat ontwerp vereenigden, vooral op grond van de vrees, dat bij afstemming men niets zou bekomen. Die bezorgdheid achtte hij ongegrond; want, naar zijn oordeel, zou, bij verwerping, spoedig een ander verbeterd plan ter overweging voorgelegd worden.

Zijne beschouwingen zamenvattende, kwam hij tot de conclusie dat tegenover kwistige mildheid in het zuiden met krenkende karigheid in het noorden was gehandeld: eene niet te harde uitdrukking, geloofde hij, zoo men ze in verband bragt met de wet tot gelijkmaking van de grondbelasting, uit welker bijlagen genoegzaam bleek, dat Noordbrabant, Limburg enz. te weinig en Friesland te veel had bijgedragen. Mogt het voorstel afgewezen worden, dan moest de Regering een ander plan voorstellen, en dit openbaar maken, met aanvrage aan belanghebbenden, wie in den kortsten tijd en met de meeste waarborgen op de goedkoopste wijze dezelfde lijnen zou ondernemen aan te leggen.

Aan het einde zijner rede wees hij op de spanning die deze zaak in het land had te weeg gebragt, die hij vergeleek met die welke eenige jaren geleden de invoering van de kerkelijke hierarchie bij de Roomsch-katholijken hier te lande had doen ontstaan. Tot onderdrukking der daardoor opgerezen vrees was de wet op de kerkgenootschappen

ingevoerd, die eigenlijk weinig of niets had uitgerigt. Even zoo geloofde hij dat de onderhavige wet niet zou bijdragen om de beweging in het land te doen ophouden; deze zou bij aanneming der wet, geloofde hij, eer toenemen en de bezorgdheid opwekken dat onze finantien in groot gevaar konden gebragt worden.

De heer van Wessem verklaarde tegen het ontwerp te zullen stemmen. De bezwaren die hij daartegen had waren onder anderen deze, dat de Regering niet had nageleefd art. 72 der Grondwet, en deze wet niet had onderworpen aan de beoordeeling van den Raad van State, kunnende hij zich met de verdediging der Regering dienaangaande niet vereenigen. De oorspronkelijke plannen waren afzonderlijk onderzocht, waarbij geoordeeld werd dat deze ook afzonderlijk bij de Staten-Generaal zouden behandeld worden. Dit was nu het geval niet geweest, want de beide voorstellen waren tot één geheel gebragt, terwijl het ontwerp verschillende bestanddeelen inhield.

Een tweede bezwaar was de finantiele zijde. Voor andere lijnen was concessie aangevraagd zonder subsidie van den Staat; dit was bij het onderhavige plan niet het geval, en het betoog niet geleverd dat de zaak niet op minder kostbare wijze zou hebben kunnen worden daargesteld. Hierin was zijns inziens met te veel vrijgevigheid te werk gegaan, in het denkbeeld dat de staat onzer finantien steeds gunstig blijven en de inkomsten toenemen zouden. In die gerustheid deelde hij niet, want reeds door het overzigt van de opbrengsten van het afgeloopen jaar was die meening wedersproken; de batige saldo's op de begrooting zouden dus kunnen verminderen, de koloniale baten dalen, en dan zou men zijne toevlugt moeten nemen tot buitengewone middelen en wel ten nadeele van hen die, bij aanneming van het spoorwegplan, groote schade zouden lijden.

Een derde bezwaar zag hij in de voorgestelde rivieroverbruggingen; de gevaren van zoodanige bruggen waren overal gelijk, en daarin deelden die te Arnhem en Nijmegen in gelijke mate met eene te Kuilenburg, zoo men daartoe besloot. Liever had hij gezien dat men tot het bezigen van stoomvlotten ware overgegaan en zich tot ééne overbrugging hadde bepaald. De uitgaven voor de brug over den Moerdijk geloofde hij te laag geraamd te zijn, en de constructieplannen van dien aard dat later belangrijke herstellingen zouden noodig wezen.

Een vierde bezwaar zag hij in de voorgedragen rigtingen. Het zuiden was zijns inziens te veel bevoordeeld. Vooral beklaagde hij zich over het niet aanleggen van eenen weg van Amsterdam naar het Nieuwe Diep. De Zeeuwsche lijn achtte hij te moeten strekken tot voordeel van Antwerpen en niet van Rotterdam noch Dordrecht.

Ten laatste wees hij op den politieken toestand van Europa, en geloofde dat het oogenblik niet gunstig gekozen was om zulke bezwarende offers van de schatkist te vergen.

De heer van Rhemen van Rhemenshuizen verklaarde vóór het wetsontwerp te zullen stemmen, alhoewel niet daartoe door locale belangen geleid, hetgeen men zou kunnen vermoeden. Hij trad in eene beoordeeling van de handelingen van hen die zich tegen het plan verzetten, welke hij oordeelde juist door locale belangen daartoe gedreven te zijn, ofschoon volgens hen het algemeen belang de verwerping vorderde.

Het voor en tegen dezer wet deed hij in eenige bijzonderheden uitkomen, en toonde aan in hoever de bezwaren voor hem niet tegen de voordeelen der wet opwogen. Zoo was er veel geschreven over de onaannemelijkheid der rigtingen in verband met de afstanden, in welke geschriften vooral Amsterdam aangegeven werd als bijzonder benadeeld te zijn, hetgeen hij niet kon toegeven. Utrecht geloofde hij niet als centraalpunt te kunnen worden aangewezen; dit zou zijns inziens ten nadeele strekken van het internationaal en binnenlandsch verkeer. In het bezwaar voor Friesland deelde hij wel, vooral met oog op de wenschelijkheid der aansluiting van Groningen met Leer en Leeuwarden met Meppel. De lijn van Venlo naar Nijmegen had hij liever over Grave vastgesteld gezien.

De overgangen der rivieren waren ook op velerhande wijze bestreden. De gevoelens van de door de Regering geraadpleegde deskundigen kwamen hem voor meer waarde te hebben dan die welke in het belang der tegenstanders van het ontwerp, andere overbruggingen hadden voorgeslagen. Uit een waterbouwkundig oogpunt geloofde hij ook niet dat de voorgestelde overbruggingen zoo veel nadeel zouden toebrengen als door sommigen werd opgegeven, te minder omdat het gevoelen van hen, die dit vermoedden, stond tegenover dat van zoovele deskundigen en door de ondervinding wel gelogenstraft zou worden.

Omtrent het finantiele was almede verschil van meening gerezen, waarbij echter zijns inziens te veel overdrijving had plaats gehad, terwijl hij geloofde dat bij veranderde rigtingen die quaestie op den achtergrond zou blijven. Er was beweerd dat na de aanneming der wet de noodige gelden ter uitvoering niet te vinden zouden zijn; ook in die vrees deelde hij niet; want vele bijzonderheden toonden het ruimschoots aan, dat aandeelen voor spoorwegen zeer wel à pari te plaatsen zouden zijn. Hierbij trad hij in eenige beschouwingen, ten betooge dat de rentegarantie voor 50 jaren niet zoo drukkend zou wezen, en de aanleg van spoorwegen ons voor het vervolg tot groote voordeelen zou strekken, en ons weldra in staat stellen om onze finantien op nog vasteren voet te brengen.

Andere bezwaren van ondergeschikten aard stipte hij slechts aan. Zoo besprak hij de quaestie der al of niet wenschelijkheid van den aanleg van staatsspoorwegen, de al of niet noodzakelijkheid van het daarstellen eener wet op de concessien van spoorwegen, de verbindingen dezer wegen met de reeds bestaande.

Ten slotte uitte hij den wensch dat de wet aangenomen worde, en de Koning Hoogstdeszelfs goedkeuring daaraan schenken moge. Hij betreurde de wijze, waarop de wet was aangevallen, eene wijze niet in overeenstemming met den ernst van het onderwerp en de welbegrepen belangen des lands.

De heer Hartsen verklaarde het voornemen te hebben om geene aanleiding tot strijd in de Vergadering te geven omtrent de bedoelingen van hen die zich tegen het wets-ontwerp verzetten. Alleen wilde hij het voorstel op zich zelf beoordeelen en onderzocht dit in zijne deelen. De wenschelijkheid van de daarstelling van spoorwegen kon hij in het algemeen toegeven, ofschoon hij moest erkennen dat het niet moeijelijk zou zijn aan te toonen dat andere landen die nog meer dan wij zouden behoeven. Het voorgelegde geheel geloofde hij geen plan te kunnen noemen, bevattende het zijns inziens een aantal zonder beginsel aangenomen lijnen, en, niet kunnende strekken om het internationaal en binnenlandsch verkeer te bevorderen. Een aantal streken zouden benadeeld worden en het zuiden te veel bevoordeeld zijn, waarvan hij de noodzakelijkheid niet inzag met het oog op het goederenvervoer, moetende het personenvervoer niet zoo gewigtig geacht worden om daarvoor zoo vele schatten op te offeren. Eerst behoorde men zijns inziens de communicatie met de zee te verbeteren, om daarna wegen aan te leggen om het internationaal verkeer te verzekeren. Nopens het laatste punt ontbrak, naar zijn gevoelen, een vast beginsel bij de Regering; liever had hij de zaak aan particulieren overgelaten met verleening van eenig subsidie van rijkswege. Ondernemingsgeest was, meende hij, nog genoeg bij ons aanwezig; dit bewees de aanvrage om concessien voor andere lijnen zonder ondersteuning van den Staat. Daarbij voldeed het plan niet aan de algemeene behoefte in verhouding tot de lasten die het veroorzaken zou. Die lasten zouden zeer aanzienlijk zijn, en de schatkist te veel bezwaren, vooral wanneer men in aanmerking neemt dat nog vele andere aanzienlijke werken zullen moeten tot stand gebragt worden. Bezwaar zag hij er in om onvoorwaardelijk op de baten uit Oost-Indie te rekenen, daar men er in tegendeel naar streven moest om tusschen de uitgaven en de inkomsten des Rijks evenwigt daar te stellen. Onze Oost-Indische bezittingen namen toe in behoeften waarin moest worden voorzien. En als dan die baten verminderden, en er noodwendige uitgaven voor andere werken hier te lande gedaan moesten worden, dan zou men moeten overgaan tot oplegging van nieuwe lasten of het doen van leeningen.

Was het plan van eene finantiele zijde onaannemelijk, technisch was het niet voldoende toegelicht. Het ontwerp was, naar hij oordeelde, niet te verdedigen: werd het afgestemd, gelijk hij hoopte, dan was hij bereid aan een ander beter plan zijne stem te geven.

De heer van Nispen van Pannerden besprak: 1°. eenige handelingen der Regering; 2°. de finantiele gevolgen; 3°. de lijnen en den bruggenbouw en 4°. de concessien.

1. In het eerste deel wees hij op de omstandigheid dat de Raad van State dat ontwerp niet had onderzocht. In strijd met het gevoelen der Regering had de wet wel aan de overweging van dat staatsligchaam moeten onderworpen zijn. De Raad van State was nu niet gehoord over de verminderde rentegarantie, over de vermeerdering van subsidien, de gewijzigde en nieuwe rigtingen, over den bruggenbouw bij Arnhem, Nijmegen en Grave, en over de vereeniging van twee concessien. Die handelwijze achtte hij in strijd met het voorschrift van art. 72 der Grondwet. Hierbij deed hij uitkomen dat, door de vereeniging der twee wetten, aan de Kamer een zedelijke dwang werd opgelegd, waartegen hij moest opkomen. Zij zou moeten aannemen wat concessionarissen zelve niet hadden verlangd maar de Regering had voorgeschreven, zoodat eigenlijk hier van vermomde staatsspoorwegen sprake was. De wetgevende magt moest, meende hij, eerst hebben aangenomen eene wet vaststellende de lijnen waar en de voorwaarden waaronder die aan te leggen waren. Nu was met begunstigde personen onderhandeld, terwijl hier concurrentie moest zijn toegelaten.

Het voorstel miste, naar hij aantoonde, voldoende toelichting, vooral met betrekking tot de overbruggingen; wel waren staten van begrooting voorgelegd, maar slechts voor een deel der werken. De bescheiden bevatten geene genoegzame inlichtingen om tot vergelijking te kunnen dienen, hetgeen hij door aanhaling van onderscheidene bijzonderheden bewees. Dergelijke ramingen mogten, oordeelde hij, niet strekken tot beoordeeling van de uitgaven, welke zulke aanzienlijke werken zouden vorderen, te minder, daar zij in strijd waren met de cijfers van andere deskundigen, die het plan bestreden. Het verschil van ramingen kwam ook voor in de renteberekening.

Omtrent de in de Oosterschelde aan te leggen werken herinnerde hij aan het voorgevallene dienaangaande in vroegeren tijd, en de moeijelijkheden, die uit eene toegestane concessie voortgevloeid en nog niet vereffend waren, welke aangelegenheid hij in verband bragt met de tegenwoordige concessie omtrent hetzelfde onderwerp verleend, terwijl nog niet beslist was of de eerste als vervallen moest worden beschouwd.

2. Rentegarantie voor lange jaren achtte hij voor de toekomst gevaarlijk, en voornamelijk zullende drukken in tijden van tegenspoed. Om aan te toonen hoe bezwarend deze wet voor de finantien zou wezen gaf hij op wat de Staat wel uit te betalen zou hebben. De voorwaarden waaronder deze concessie toegestaan wierd deden hem vermoeden dat de hier voorgestelde garantie gedurende 47 jaren voluit te verstrekken zou wezen. Hierbij moest gerekend worden wat het defensiewezen in verband met de spoorwegen zou kosten. Bij alle de daartoe benoodigde uitgaven zou men nog moeten voegen die voor zoo vele andere belangrijke onderwerpen; terwijl de behoeften van den Staat en van onze Oost-Indische bezittingen als met het jaar toenemen, en daarentegen de inkomsten niet vermeerderden. Eene wet die tot eene uitgave van plus minus 200 millioenen schats moest leiden achtte hij te bedenkelijk om aan te nemen, zijnde dit zijns inziens strijdig met eene voorzigtige staatkunde.

Uit het finantieel oogpunt was de wet onaannemelijk, ook al voldeed zij in andere opzigten, hetgeen hij door aanhaling van een aantal bijzonderheden aantoonde, zijnde hij van oordeel dat eene onderneming van staatswege grooter voordeel zou hebben opgeleverd. De politieke omstandigheden waren daarenboven van dien aard dat het gevaarlijk was dergelijke verbindtenissen als de onderhavige aan te gaan. Beter ware het in tijden van vrede de beschikbare fondsen voor den aanleg van spoorwegen te besteden, en dien arbeid in oogenblikken van oorlog te staken, en beval zich de daarstelling van staatsspoorwegen in menig opzigt aan, vooral uit het oogpunt van goedkoopheid der werken. Onvoorwaardelijk was hij daarvoor echter niet gestemd, maar had liever gezien dat vooraf eene wet ware vastgesteld de lijnen opgevende en de voorwaarden waaronder zij zouden worden daargesteld.

3. Wat de rigting betrof, zijns inziens was voldoende geweest twee hoofdlijnen te nemen naar het noorden en zuiden zich rigtende, en steunende op den Rhijnspoorweg, waardoor ééne overbrugging voldoende zou geweest zijn, hetgeen weder uit een finantieel en waterbouwkundig oogpunt te verkiezen zou zijn. Ten tweede zag hij alleen voor Rotterdam en Dordrecht gezorgd, niet voor Amsterdam en Harlingen; Nieuwe Diep was vergeten, voor het internationaal verkeer was niet genoeg gedaan, voor het binnenlandsche waren sommige provincien overdreven bevoordeeld, andere voorbijgegaan. De belangen van allen waren alzoo niet behartigd, en uit dit oogpunt was het ontwerp onaannemelijk. Dit toonde hij ook aan, in bijzonderheden de concessien aangaande, die op vele punten aanzienlijk, tegen het oorspronkelijk denkbeeld der concessionarissen in, gewijzigd waren. Hierbij trad hij in eene geschiedenis van het vroeger voorgevallene met de geprojecteerde, niet te subsidieren lijn van Zevenaar naar Rheine, en betoogde de weinige doelmatigheid van den aanleg van andere lijnen tot bereiking van het laatste punt, die daarenboven zoo veel aan den Staat kosten zouden, Limburg en Noord-

brabant zouden te veel, Utrecht weinig en Noordholland geene wegen erlangen.

Met de voorgestelde overbruggingen kon hij zich in geenen deele vereenigen. Vooral was dit het geval met de brug aan den Moerdijk, waarvan de kosten niet juist op te geven waren. In hetzelfde gevoelen deelde hij omtrent die te Arnhem en te Nijmegen, wegens te duchten gevaren bij ijsgang, gelijk ook vroeger algemeen erkend en door de ondervinding bevestigd was. Bij uitvoering van het voorgestelde plan zouden zware rampen plaats hebben, waarvan de gevolgen niet te berekenen waren, daar de streken in het midden en het Oosten des lands het tooneel van groote overstroomingen zouden zijn. In het algemeen belang achtte hij zich niet bevoegd daartoe mede te werken, met het doel om sommige streken van een spoorweg te voorzien, noch aan particulieren de daarstelling van werken over te laten van wier meerdere of mindere hechtheid het leven van velen afhankelijk zou wezen.

4. Omtrent de artikelen der concessien toonde hij nog aan dat in de concessien niet duidelijk aangegeven was waar bruggen zouden worden gelegd, maar dit punt aan het goedvinden der Regering werd overgelaten; iets wat hij in het belang der zaak moest afkeuren; daarenboven waren òf de ramingen der kosten niet toereikend òf de werken onuitvoerlijk te achten in verband met den tijd tot uitvoering toegestaan. Met de bepalingen omtrent het regt van naasting kon hij zich mede niet vereenigen, daar hij ze ondoelmatig achtte als moetende leiden om kapitalisten te doen aarzelen de benoodigde gelden te verschaffen.

Aan het slot zijner rede resumeerde hij hetgeen hij tegen het ontwerp had aangevoerd, en verklaarde van meening te zijn, dat er spoorwegen zouden komen al wierd het ontwerp afgestemd; bij aanneming zoude dit te betwijfelen wezen.

De heer Bosch van Drakestein verklaarde zich niet met het ontwerp te kunnen vereenigen. Vooral had hij daartegen finantiele bezwaren als moetende leiden voor het vervolg tot groote moeijelijkheden, en het opleggen van nieuwe lasten op het volk. Ten tweede had hij bedenking tegen de voorgestelde rigtingen, daar vele provincien ten koste van andere benadeeld werden. Ten derde geloofde hij dat de juistheid van ramingen der kosten te wenschen overliet; vooral was dat het geval met de brug aan den Moerdijk. Verder meende hij dat geen genoegzame concurrentie ten deze was toegelaten: en was ten slotte van meening dat 's lands finantien hierin te zeer betrokken waren dan dat hij zich niet genoopt zou gevoelen zich daartegen te verklaren.

De heer Blankenheym betreurde het dat dit wets-ontwerp zoo veel spanning had doen ontstaan. Hij voor zich had de geopperde bezwaren onpartijdig overwogen en voelde zich aangespoord om mede te werken om dien staat van beweging te doen ophouden. Hij verdedigde daarop de handelingen der Regering tegen de aanvallen die zij ten deze te verduren had gehad; in het bijzonder met betrekking tot het onvoldoende der toelichtingen door haar verschaft, de mindere juistheid der ramingen, de vermeende weelderigheid in het ontwerp, de rigtingen der onderscheidene lijnen enz., en geloofde niet dat die beschouwingen van invloed konden wezen op de door de leden der Kamer uit te brengen stem. In het algemeen belang was de aanneming der wet wenschelijk; hij voor zich zou zich daarvoor verklaren, al mogt hij den schijn op zich laden voor locaal belang te stemmen, ofschoon hij niet geloofde dat de hoofdstad door die aanneming zoo ernstig zou benadeeld worden. Hij stemde volgaarne toe dat van eene finantiele zijde het plan bezwaren had; maar bij het verlangen naar spoorwegen moest men daarover heenstappen, of anders gedoogen dat andere volken ons voorbij streefden. De voorgestelde rentegarantie was matig, en daarop zou wel geld te bekomen zijn. Staatsspoorwegen mogen in het oog van velen de voorkeur verdienen, maar die vraag kon bij de beoordeeling van deze zaak niet meer gelden. Evenmin kon nu in aanmerking komen eene andere zaak, de verbetering van de waterwegen, daar de algemeene wensch naar spoorwegen eerst behoorde voldaan te worden.

De heer Michiels van Kessenich schetste in breede trekken de handelingen der tegenstanders van dit ontwerp, en erkende dat niet alle streken in gelijke mate bevoordeeld waren. Wat de finantele zijde van het plan betrof, zoo geloofde hij dat in sommige opzigten met meer zuinigheid had kunnen zijn te werk gegaan. Hij geloofde echter dat de offers, nu verlangd, wel door de schatkist te dragen zouden zijn, zonder tot geldleeningen zijne toevlugt te moeten nemen. De rentegarantie kwam hem ook niet te hoog voor; evenmin zag hij in den politieken toestand van Europa eenige reden tot uitstel van den aanleg der voorgestelde wegen. Wenschen bleven voor velen onvervuld, dit gaf hij toe, en dit was voornamelijk het geval met Noordholland en Friesland, en ook met Limburg, door de lijn van Helmond naar Venlo, waarvan hij het mindere voordeel aantoonde, terwijl hij opgaf welke veranderingen in het oorspronkelijke plan te dezen opzigte waren gebragt, en deed uitkomen welke waarde een weg van Roermond naar Helmond voor die provincie en de omstreken hebben moest, tegen welks daarstelling ook uit het oogpunt van het defensiestelsel geen bezwaar bestond.

Die bedenkingen zouden hem echter niet leiden tot afstemming van het ontwerp, waarvan hij de aanneming in het algemeen belang noodig achtte. Bij afstemming hoopte hij dat de Regering, bij de indiening van een nieuw ontwerp, aan zijne bedenkingen eenige aandacht zou verleenen.

De heer Cost Jordens verklaarde van de noodzakelijkheid der spoorwegen hier te lande overtuigd te zijn, te meer daar overal rondom ons dergelijke middelen van vervoer bestaan. Zij dienden tot verbetering van het internationaal en binnenlandsch verkeer, en zijn uit een intellectueel en materieel oogpunt aanbevelenswaardig. Nederland was in dit opzigt achterlijk, en nu moet de Staat helpen: maar daarom moest niet elk plan, als het slechts spoorwegen gaf, hoe dan ook ingerigt, goedgekeurd worden. Aan geconcessioneerde wegen zou hij de voorkeur geven, ofschoon niet geheel gestemd tegen staatsspoorwegen. Het onderhavige plan kwam hem te omvangrijk voor en leidde tot te groote offers voor den Staat. Hij schetste alstoen in het kort den loop, dien de zaak der spoorwegen van den aanvang af genomen had; hoe het plan, aanvankelijk matig ontworpen, door toe te geven, allengs uitgebreid was, en daardoor de geraamde kosten in dezelfde verhouding geklommen waren, afgescheiden van de voor deze aangelegenheid aan te leggen defensiewerken.

Die som gevoegd bij die benoodigd voor de in de eerstvolgende jaren te besteden buitengewone uitgaven, zou hoofdzakelijk gedekt moeten worden door de baten uit de Oost-Indische bezittingen, daar onze begrootingen steeds met tekorten sloten. Erkennende dat de Oost-Indische baten in de laatste jaren hoogst aanzienlijk waren, geloofde hij echter niet dat die bron altijd zoo ruim vloeijen zou, in aanmerking nemende den prijs der producten. Bij bewegingen in de politieke wereld zou daarenboven eene verhooging van uitgaven, en vermindering van inkomsten volgen. Dit een en ander maakte hem bezorgd voor den aard der nu aangegane verbindtenissen, daar de voorgenomene maatregelen niet voorzigtig beraamd waren. Dit was ook van vele zijden erkend, vooral met betrekking tot de rentegarantie. De schuldenlast was nog zwaar genoeg om niet te denken aan de wenschelijkheid van voortdurende amortisatie. Beter had hij het geoordeeld de zaak op eenvoudigen voet gelaten te hebben, want dan zou zij van de finantiele zijde geen ernstig voorkomen hebben verkregen.

Wat de rigtingen der lijnen betrof, zoo betreurde hij dat Friesland in dit opzigt misdeeld was; over Overijssel wilde hij, als voor hem van locaal belang, niet spreken; de lijn Nijmegen naar Venlo keurde hij af; alsmede die over Rotterdam, welke laatste stad hij genoegzaam met waterwegen voorzien achtte; Noordholland was tot zijn leedwezen geheel voorbijgegaan.

De bedenkingen tegen deze wet waren, naar hij aantoonde, door verwerping van de wet tot spoorversmalling van den Hollandschen spoorweg, in gewigt toegenomen. Zij waren ook vermeerderd ten opzigte van de overbruggingen, zijnde hij van oordeel dat een lijn over Maarsbergen meer aan te prijzen zou zijn, en daarentegen sommige lijnen in Noordbrabant vervallen kunnen.

Zijne grieven omtrent den te grooten omvang en de te groote kostbaarheid in het wets-ontwerp zouden voor hem zoovele redenen zijn om het wetsontwerp, tot zijn diep leedwezen, af te stemmen. Mogt het verworpen worden, dan geloofde hij, al was het iets later, toch wel aan het tot stand komen van spoorwegen, hopende hij aan een verbeterd plan alsdan zijne goedkeuring te kunnen geven.

De Kamer zal de beraadslagingen op morgen voortzetten.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Februarij.	Rivieren.	Waarnemings-punten.		Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
3	BOVEN-RIJN . . .	*Keulen*,		+ 41.00	+ 5.15	8 ure	0.05	"
"	WAAL	*Nijmegen*		"	"	" "	"	"
2	NEDER-RIJN	*Arnhem*,		+ 10.49	+ 3.58	8 "	0.24	
2	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,		+ 10.99	+ 3.62	8 "	0.24	"
1		*Maastricht*, (brug)		+ 44.80	+ 2.60	8 "	0.37	"
1	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)		+ 44.60	"	8 "	0.40	"
2		*Grave*,		+ 9.50	+ 4.65	8 "	0.24	"
2	NIEUWE MAAS	*Brielle*	H. W.	+ 0.95	"	9 u. 45 m.	0.11	"
			L. W.	— 0.08	"	6 u. 15 m.	0.31	"

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te LIBAU zijn aldaar gedurende het laatste halfjaar van 1859 *aangekomen:*

7 Nederlandsche schepen in ballast uit Nederlandsche havens, waarvan uit: Harlingen 1, Schiedam 4, Rotterdam en Delfshaven respectivelijk 1;

3 Nederlandsche schepen in ballast uit vreemde havens, als: uit Kronstadt 2, uit Malmö 1;

8 vreemde schepen (3 in ballast) uit Nederlandsche havens, als: uit Rotterdam 3, uit Schiedam 4, uit Delfshaven 1.

Van daar zijn *vertrokken:*

10 Nederlandsche schepen naar de Maas, uitvoerende 3308 tschetw. rogge, 8375 tschetw. gerst;

33 vreemde schepen naar de Maas, uitvoerende 20,132 tschetw. rogge, 24,244 tschetw. gerst.

Wat den oogst in 1859 betreft, zoo was de *tarwe* best, van 130 pond gemiddeld gewigt, en stond de opbrengst gelijk met een gewonen oogst.

De *rogge* was goed, van 120 pond gemiddeld gewigt, en de opbrengst $7/8$ van een gewonen oogst.

De *gerst* was goed, van 103 pond gemiddeld gewigt, en de opbrengst $3/4$ van een gewonen oogst.

De *haver* was tamelijk goed, van 72 pond gemiddeld gewigt, en de opbrengst $1/2$ van een gewonen oogst.

Van de *erwten* was de qualiteit niet voldoende, en de opbrengst $1/2$ van een gewonen oogst.

De *aardappelen* waren redelijk geslaagd, ofschoon niet vrij van ziekte in sommige streken, en de opbrengst was $3/4$ van een gewonen oogst.

Lijnzaad was goed, de opbrengst $1/2$ van een gewonen oogst.

Vlas was niet bijzonder gelukt, en had hoogstens $2/3$ van een gewonen oogst opgebragt.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde, op den 20sten Februarij 1860, onder zijne nadere goedkeuring te doen aanbesteden de levering van:

17,000 Ned. ponden Witte Zeep.

Brengt ter kennis van de belanghebbenden: dat de biljetten van inschrijving, op gezegeld papier geschreven, en door de gegadigden zelven onderteekend, uiterlijk op den 20sten dezer maand, des voormiddags vóór 12 ure, vrachtvrij, aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, behooren bezorgd te zijn, onder bijvoeging tevens van monsters en opgave der prijzen (in schrijfletters), voor welke men geneigd is, overeenkomstig die monsters en de verder bij het bestek van aanbesteding voorgeschreven voorwaarden, de levering, per 100 Ned. ponden, aan te nemen;

dat, ten einde de inschrijvers bekend te maken met de soort van

zeep, ten deze verlangd, als maximum bepaald wordt de prijs van f 37 à f 39 per 100 Ned. ponden;

dat de inschrijvingsbiljetten moeten bevatten duidelijke opgaven van de namen, voornamen en woonplaatsen van de inschrijvers en van hunne borgen; zullende zoodanige biljetten, welke niet aan de hiervoren gemelde vereischten voldoen, of waarin bij-conditien vervat, of doorhalingen of schriftdelgingen gedaan zijn, van de mededinging uitgesloten worden;

dat het bestek dezer aanbesteding, dagelijks (Zondagen uitgezonderd) van 10 ure des vóór- tot 2 ure des namiddags, ter lezing ligt ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffien van de heeren Commissarissen des Konings in de provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg; en eindelijk dat het monsterkistje, met ijzeren hoekbanden, waarin de zeep moet geleverd worden, ter bezigtiging voorhanden is aan het Magazijn van Levensmiddelen voor de Marine te Amsterdam.

's Gravenhage, den 3den Februarij 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

AANBESTEDING

van verschillende behoeften en materialen ten dienste van de Directie der Marine te Vlissingen.

De Minister van Marine, voornemens zijnde, op Maandag den dertienden Februarij 1860, aan de minst aannemende te doen Aanbesteden de Levering van de hierna te vermelden verschillende behoeften en materialen, ten dienste van de Directie der Marine te Vlissingen, te weten:

1 IJzer en staven en platen en staal;	16 Scheeps-glas;
2 Verzinkt ijzer in platen;	17 Steen;
3 Gemaakt ijzerwerk;	18 Kalk, cement en schelpen;
4 Tin;	19 Stockholmer teer;
5 Blik;	20 Graauwdoek;
6 Lood;	21 Karl- en zeildoek;
7 Zink in bladen;	22 Karl- en zeildoek;
8 IJzoren spijkers;	23 Vlagdoek;
9 IJzerkramerij;	24 Takel- en zeilgaren;
10 Gereedschappen;	25 Stearine-kaarsen;
11 Vijlen en het verkappen van vijlen;	26 Huiden of leder;
12 Moscovische Pek;	27 Reuzel;
13 Verwwaren;	28 Roet;
14 Loodwit;	29 Borstelwerk, enz.;
15 Halfwit-glas;	30 Papier,

Brengt ter kennis van de gegadigden, dat de inschrijvingsbiljetten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op Maandag den dertienden Februarij 1860, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd.

De biljetten zullen moeten bevatten eene naauwkeurige opgave van de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de levering van ieder der op het Bestek voorkomende Artikelen wil aannemen, alsmede het totaal bedrag van het geheele Bestek. Voorts zullen de biljetten duidelijk moeten vermelden de namen der inschrijvers en die hunner borgen met hunne woonplaatsen, terwijl op het adres de benaming en het nommer van het Bestek, waarop de inschrijving geschiedt, zal moeten worden aangewezen.

Inschrijvingsbiljetten, welke op ongezegeld papier geschreven zijn, zullen niet in aanmerking worden genomen, noch ook die waarin doorhalingen, veranderingen of bij-conditien zijn gemaakt geworden.

De Voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, bij de Directien der Marine te Willemsoord, te Amsterdam en te Vlissingen, ten Burele van de Commissarissen des Konings in de provincien Noordbrabant en Gelderland, alsmede ter Secretarie van de gemeentebesturen te Rotterdam en te Dordrecht.

's Gravenhage, den 30sten Januarij 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BEKENDMAKING.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden bij heeren Gedeputeerde Staten, ingevolge vroegere aankondiging, heeft plaats gehad de derde uitloting van vier aandeelen of een kapitaal van vier duizend gulden uit de geldleening van honderd negentig duizend gulden tot medebestrijding der kosten van de verbetering van het Dokkumer-Grootdiep, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot de nommers 1, 3, 42 en 158, welke betaalbaar zullen zijn ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, op den 31sten December 1860.

Leeuwarden, den 16den Januarij 1860.

Van Panhuys.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

AANBESTEDING.

De Nederlandsche Handelmaatschappij brengt ter kennis der gegadigden, dat, overeenkomstig het etiket aan het Standmodel gehecht, de 2000 stuks Bedkoetsen voor Kazernen, den 7den Februarij e. k. aan te Besteden, gemiddeld 68 Ned. pd. zwaar moeten zijn in plaats van 67 Ned. pd. als in het Bestek werd vermeld.

Amsterdam, 2 Februarij 1860.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

EXTRACT.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Groningen, van den zesden Januarij 1800 zestig, op de Expeditie geregistreerd, is *Jaatje Harms Kieft*, Weduwe *Jelke Wijkstra*, wonende te Niekerk, gemeente Oldekerk, onder Curatele gesteld, ter zake van krankzinnigheid.

Voor Extract,
Mr. B. D. H. Tellegen, *Procureur.*

. Ter voldoening aan Art. 486, Burgerlijk Wetboek, wordt bekend gemaakt, dat de Heer *Rutger Willem Pitlo*, Rentenier te Arnhem, bij Acte, op den 31sten Januarij 1860 voor den Heer Kantonregter te Arnhem verleden, Handligting heeft verleend aan zijnen minderjarigen Zoon *Rudolf Jacob Pitlo*, en wel speciaal tot het uitoefenen van de navolgende Regten van Meerderjarigheid, als het drijven van Handel in Hoepels te Amsterdam, onder de Firma *Niermeijer, Pitlo en Lageman*, tot het aangaan van alle Verbindtenissen, Geldopnemingen en dergelijke tot dezen Handel betrekkelijk, met uitzondering alleen van de vervreemding en de bezwaring van zijne vaste goederen.

. Bij notariele Acte, op den 30sten Januarij 1860 te Rotterdam gepasseerd, is gedeponeerd het Reglement der *Nieuwe onderlinge Brandwaarborg-maatschappij*, gevestigd aldaar onder Administratie van de Heeren *D. Blankenheym, Joost van Vollenhoven, A. van Stolk* Jzn. en Mr. *H. C. Verniers van der Loeff.*

Het Kantoor wordt gehouden aan de Spaansche Kade, Wijk 12, N°. 130.

. Bij notariele Acte, den 2den Februarij 1860 te Rotterdam verleden, is de Vennootschap in den Handel van Zeildoeken, Linnens en Manufacturen, aldaar bestaan hebbende tusschen de ondergeteekenden *Corstiaan Adrianus Vermeulen, Johan Bernard Hoijer* en *Franciscus Bernardus Everhardus Hoijer*, Kooplieden, wonende te Rotterdam, onder de Firma van *C. A. Vermeulen en Compagnie*, met den 1sten Januarij 1860 gedissolveerd, en voorts bepaald dat de Eerst-ondergeteekende *C. A. Vermeulen* van gemeld tijdstip af aan de zaken onder de bestaande Firma voor eigene rekening voortzet, en dat de vereffening der nog loopende zaken door hem op zijne privé handteekening zal geschieden.

C. A. Vermeulen.
J. B. Hoijer.
F. B. E. Hoijer.

BEKENDMAKING.

Bij Acte, den eersten dezer voor den ondergeteekenden Notaris, en Getuigen alhier gepasseerd en geregistreerd, is de Vennootschap, bestaan hebbende tusschen de Heeren *A. F. ter Laare* en *J. Haverkamp*, onder de Firma van *ter Laare en Haverkamp*, met den eersten dezer maand Ontbonden en daarbij overeengekomen, dat de Liquidatie der zaken en het incasseren der vorderingen alleen zal geschieden door den Heer *ter Laare*, wien het zal vrijstaan de Houtkooperij voor zijne rekening en op zijn eigen naam alleen voort te zetten.

Amsterdam, den 2den Februarij 1860.

Namens de gewezen Vennooten,
G. Leefkens, *Notaris.*

. Bij Acte, den 20sten Januarij 1860 voor den te Werkendam residerenden Notaris *W. J. van der Elst*, en getuigen, verleden, behoorlijk geregistreerd, is door Mejufvrouwen *Wilhelmina Petronella Balfoort*, Weduwe van den Heer *Gerrit Verhey*, en *Sijtje Verhey*, Winkeliersters, wonende te Werkendam, aangegaan eene Vennootschap tot het drijven van Handel in alle soorten van Galanterie- en Kruidenierswaren, Manufacturen en wat daarop verder betrekking heeft, onder de Firma van: *» Gezusters Verhey"*, en zulks onder de navolgende voorwaarden:

1°. dat de zetel der Vennootschap is gevestigd te Werkendam;

2°. dat de Vennootschap is aangegaan voor een onbepaalden tijd en gerekend wordt te zijn ingegaan den 28sten September 1859, zullende, om haar te kunnen doen eindigen, de Vennooten elkander zes maanden van te voren moeten waarschuwen; en

3°. dat de beide Vennooten geregtigd zijn tot het teekenen der Firma, het ontvangen en uitgeven van gelden en het aangaan van alle overeenkomsten of verbindtenissen de Vennootschap betreffende, onder beding nogtans, dat tot het opnemen van gelden, het uitleenen, verhuren, bezwaren of vervreemden van daartoe behoorende goederen, en dergelijke zaken, de medewerking en onderteekening der beide Vennooten vereischt wordt.

Geschiedende hiervan de bekendmaking ter voldoening aan Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

. De door de Arrondissements-regtbank te Alkmaar aangestelde Curator in den Boedel en de Nalatenschap van Wijlen *A. M. E. C. Bornemann*, Weduwe *A. H. Geerders*, onder de gemeente Callantsoog overleden, roept bij deze op de Bloed- en Aanverwanten derzelve overledene, ten einde hunne regten van Erfopvolging op voorschreven Nalatenschap te bewijzen, ten Kantore van hem Curator, *A. J. van Doorn*, Burgemeester te Zijpe.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

VRIJDAG 3 FEBRUARIJ 1860.

Amsterdam.

	pCt			
Nederl. W. Sch.	2½	64	64⅛	64⅛
Dito dito	3	75⁹⁄₁₆	75¾	—
Dito dito	4	97¾	98	97⅞
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	124¹³⁄₁₆	—	—
Belgie. Bij *Rothschild*	2½	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	104⁵⁄₁₆	104⅜	—
Dito 1828–1829	5	102⁵⁄₁₆	—	—
Dito 1840	4	79¾	—	—
Stieglitz	4	79¹¹⁄₁₆	—	—
Dito 1854	5	—	—	—
Dito 1855	5	99¾	99⅞	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% thans	1¾	32⅝	32¾	—
Amortisable		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	41¾	41¹⁵⁄₁₆	—
Portug. Te Lond.	3	43⅜	43⁷⁄₁₆	—
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	47⁹⁄₁₆	47¾	47½
Dito Zilv. Nation.	5	63⅞	54	53¾
Dito Zilver 1849–1854	5	68½	68¾	—
Dito 1847–1852	2½	25½	25⅝	—
Mexico. Londen.	3	—	—	—
Grenada id.	2¾	—	—	—
Venezuela id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	94½
Mexico			—
Spanje	3	»	—
Dito	1¾	»	33⅛
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek	5	pCt.	50¼
Nat. Metalliek	5	»	56½
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	1¾	»	—
Credit Prost.			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	67.50
Fr. Créd. Mob.			732
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	1¾	»	—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	69.80
Idem Nationaal			78.20
Wissel Londen			134.00

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.